

Nr 57.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till värnpliktige G. Nyström i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 4 februari 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

C. G. Hammarskjöld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 februari 1921.

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM, HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde:

Uti § 1 av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, stadgas, att, därest under militärtjänstgöring i fred olycksfall inträffar, så att tjänstgörande värnpliktig, volontär vid hären eller någon, som tillhör

flottans eller kustartilleriets stammanskap, varder skadad, eller därest person, som nu nämnts, skadas under tjänstgöring i krig, staten skall utgiva ersättning jämlikt vissa i förordningen stadgade grunder. Dylik ersättning utgives jämväl, om sjukdom med därav följande skada yppas under eller efter slutad militärtjänstgöring och tjänstgöringen skäligen kan antagas hava till sjukdomen bidragit.

Göres ej framställning om ersättning i anledning av skada inom två år efter det skadan yppades eller, där fråga är om ersättning i anledning av dödsfall, från det döden inträdde, är, enligt den ursprungliga lydelsen av § 12 i nyssnämnda förordning, rätten till ersättning förverkad.

I sistnämnda stadgande har genom förordning den 4 juni 1920 vidtagits den ändring, att, beträffande skada, som yppats *efter ingången av år 1919*, rätten till ersättning är förverkad, därest ej framställning om ersättning i anledning av skada göres inom *tre år*, från det för värnpliktig tjänstgöringen samt för volontär vid hären och för den, som tillhör flottans eller kustartilleriets stammanskap, anställningen upphörde eller från den senare tidpunkt, då skadan yppades, eller, där fråga är om ersättning i anledning av dödsfall, från det döden inträdde.

Ifrågavarande ersättning utgår från den i § 46 mom. 1 värnpliktslagen omförmälda invalid- och pensionsfond.

Ansökan av
värnpliktige
G. Nyström.

Uti en till riks försäkringsanstalten ingiven, den 4 juni 1920 dagtecknad skrift anhöll värnpliktige G. Nyström att komma i åtnjutande av ersättning i anledning av hjärtsjukdom, som han ådragit sig under militärtjänstgöring.

Av den utredning, som riks försäkringsanstalten med anledning härav inhämtade, har framgått, bland annat, att sökanden den 1 maj 1917 för fullgörande av sin värnplikt inryckt till tjänstgöring vid Karlskrona grenadjärregemente; att han under sin militärtjänstgöring icke företett symptom på någon mera allvarlig sjukdom förrän den 21 september samma år, vilken dag han intagits å nämnda regementes sjukhus för hjärtsäcksinflammation; att han för sagda åkomma vårdats vid regementet till den 22 påföljande december, då han erhållit s. k. julpermission; att han den 9 januari 1918 på grund av kronisk hjärtsjukdom blivit överförd till icke vapenföra samt hemförlovats samma dag, enär han fullgjort för dylik värnpliktig föreskriven tjänstgöring; ävensom att hans arbetsförmåga sedermera alltjämt varit nedsatt till följd av hjärtbesvär.

Riksförsäkringsanstaltens beslut den 8 juli 1920.

Genom beslut den 8 juli 1920 förklarade riks försäkringsanstalten, att, enär jämlikt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1909 om

ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, framställning om ersättning enligt förordningen skulle göras inom två år efter det sjukdomen blivit känd, vid äventyr att rätten till ersättning vore förverkad, men, såvitt handlingarna i ärendet utvisade, dylik framställning icke av sökanden gjorts inom sålunda föreskriven tid, riks försäkringsanstalten funnit sig icke kunna upptaga hans ersättningsanspråk till prövning.

Sedermera har Nyström uti en till Kungl. Maj:t ställd skrift gjort förnyad framställning om utbekommande av ifrågavarande gottgörelse.

Förnyad
ansökan av
värnpliktige
Nyström.

I häröver den 16 september 1920 avgivet utlåtande har riks försäkringsanstalten, efter att hava inhämtat yttrande från den hos ämbetsverket anställde specialisten å hjärtsjukdomarnas område, anmält, att riks försäkringsanstalten med stöd av i ärendet förebragt utredning funnit sökanden hava ådragit sig sin sjukdom under sådana omständigheter, att, därest framställning om ersättning blivit gjord inom föreskriven tid, ersättning jämlikt bestämmelserna uti ifrågavarande förordning kunnat tillerkännas honom.

Yttrande av
riks försäkrings-
anstalten.

Riks försäkringsanstalten ville vidare erinra om att genom förordningen den 4 juni 1920 angående ändrad lydelse av §§ 4 och 12 i förut anförda förordning hade beträffande skada, som yppats efter ingången av år 1919, stadgats en till tre år förlängd preskriptionstid, vilken i fråga om värnpliktig började löpa tidigast från det militärtjänstgöringen upphört.

Då sökandens rätt till ersättning med tillämpning av nyssnämnda bestämmelser icke skulle hava varit förverkad, syntes det riks försäkringsanstalten vara med billigheten överensstämmande, att, i enlighet med vad tidigare i liknande fall skett, hos riksdagen utverkades ersättning åt honom enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit, anser även jag billigheten kräva, att sökanden, i överensstämmelse med vad tidigare i liknande fall ägt rum, utan hinder av ifrågavarande preskriptionsbestämmelse tillerkännes ersättning enligt de i förenämnda förordning den 18 juni 1909 angivna grunder.

Departements-
chefen.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att till värnpliktige G. Nyström må — utan hinder därav, att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrivits i § 12 av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, sådant detta författningsrum ursprungligen lydde — från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.